

High-altitude old-growth forest of Aitatsivaara, Finland. Tens of hectares of this old-growth forest have been logged and certified under the PEFC Finland scheme (FFCS)

fy mutual recognition' (Fern, 2001).

Ik vind dat de informatie die Fern in haar rapport presenteert overtuigend is en van meer getuigt dan het stelselmatig afwijzen van andere certificeringssystemen dan het FSC. Wel is het jammer dat het rapport niet met iets constructiefs afsluit. Voor wie zelf zijn mening wil vormen over de waarde van dit rapport is het in zijn geheel gratis in pdf-formaat te downloaden vanaf onder andere www.taigaescape.org.

Literatuur

- Fern, 2001. Behind the logo, an environmental and social assessment of forest certification schemes.
- Gijsbertsen, B.C. & Kemenade, J. van, 2001. Bosbouwkundig vakmanschap, een verkenning van ethische verantwoordelijkheden. Hogeschool Larenstein, Velp, afstudeerscriptie.
- Irland, L.C., 1994. Ethics in forestry, Timber Press, Portland, Oregon.

voorbeelden van de problemen die hierdoor ontstaan bij het gebruik van de matrix worden door Fern en door CEPI zelf, weergegeven:

Het rapport Behind the logo staat vol met schokkende en minder eerbare conclusies, van de eerste tot de laatste pagina. Hoewel het FSC er vrij goed vanaf komt, wordt ook hierop kritiek geleverd. De belangrijkste kri-

tiepunten, vrij vertaald, staan in het kader onderaan pagina 33.

Uiteindelijk concludeert Fern:

'Despite calls from governments and others to develop a framework for mutual recognition schemes, this report shows that at present the differences between these four certification schemes appear to great to justi-

REACTIE

Wederzijdse erkenning en begrip!

De reactie van de heer Gijsbertsen heb ik met interesse gelezen. Het artikel is zeer helder geschreven is en goed onderbouwd. Desondanks verschillen de heer Gijsbertsen en ik op een aantal punten van mening en deze punten wil ik dan ook graag toelichten.

Hoewel het door de heer Gijsbertsen aangehaalde citaat door sommigen wellicht weinig genuanceerd gevonden kan worden, geeft het feitelijk gezien wél weer wat de praktijk van boscertificering van vandaag is. Even verderop in het geciteerde artikel geef ik ook aan waarom ik kom tot de uitspraak: 'Helaas wil de milieubeweging niet ingaan op de verzoeken van andere keur-

merken om samen te werken bij de ontwikkeling van deze keurmerken'. Herhaaldelijk wordt de milieubeweging uitgenodigd om gezamenlijk een stap verder te komen in de ontwikkeling van boscertificering en de daarbij behorende certificaten. Ter illustratie: tot dusver heeft in geen van de landen waar PEFC actief is één van de milieuorganisaties het aanbod geaccep-

teerd plaats te nemen binnen de landelijke of overkoepelende PEFC-raad. Dat is jammer, zo vindt ook de algemeen secretaris van de PEFC-Council, de heer Ben Gunneberg, omdat op deze manier de pogingen van alle andere belanghebbenden om duurzaam bosbeheer te promoten bij voorbaat niet kunnen rekenen op de steun van de milieugroeperingen. In plaats van constructieve bijdragen te leveren aan het voortdurende proces van ontwikkeling van onafhankelijke boscertificeringssystemen, wordt in diverse 'gekleurde' rapporten, waarvan het rapport van FERN er één is, getracht het PEFC-systeem in diskrediet te brengen. Dat terwijl juist in Europa, zo blijkt onder meer uit het rapport State of the Worlds Forests 2001 van de FAO, het laatste decennium effectief meer bos wordt aangeplant dan verwijderd en dat er nog steeds minder geoogst wordt dan dat er jaarlijks bijgroeit. Behalve aan het imago van de bosbouwsector in Europa, wordt hierdoor ook schade toegebracht aan het milieuvriendelijke imago wat hout heeft. Hierin schuilt, zo zegt het Timber Committee van de Verenigde Naties, het gevaar dat de consument over zal stappen op andere materialen dan hout. Deze materialen worden door de milieubeweging immers minder vaak negatief benaderd dan FSC-hout. Diverse andere materialen zijn (maar dat is mijn inschatting) wellicht schadelijker voor het milieu dan hout verkregen via de reguliere houtkap in een door PEFC gecertificeerd bos. Dit is schadelijk voor de

bos- en houtsector en voor het milieu.

Ik ben het helemaal eens met de stelling van de heer Gijsbertsen betreffende de wenselijkheid van een neutrale grondhouding voor objectief onderzoek. Hoewel de milieubeweging haar best heeft gedaan een vergelijkend rapport te schrijven over de vier grootste certificeringssystemen; de uitkomsten zijn, hoe je het ook bekijkt, redelijk gekleurd. De case studies in het rapport van FERN zijn voornamelijk uitgevoerd door de milieubeweging zelf, die behalve met het FSC-certificaat geen binding heeft met de andere drie onderzochte systemen. De resultaten van het onderzoek kunnen daarom mijns inziens niet objectief en onafhankelijk zijn.

Een objectieve studie, verricht door Professor Thoroe van het Institut für Ökonomie der Bundesforschungsanstalt für Forst- und Holzwirtschaft, waarin FSC en PEFC in een proefgebied in Duitsland met elkaar vergeleken worden, toont aan dat beide certificaten op ecologisch vlak op z'n minst vergelijkbaar zijn. Vertegenwoordigers van beide keurmerken konden zich vooraf, maar ook achteraf vinden in de onderzoeksopzet en -resultaten. Deze resultaten zijn onder meer te vinden op de websites van PEFC en FSC in Duitsland. Waren de case studies in het FERN-rapport ook uitgevoerd met dezelfde objectieve houding, dan waren de uitkomsten waarschijnlijk meer vergelijkbaar geweest.

De heer Gijsbertsen ergert zich, net als ik, aan de duurzame con-

tra-productieve patstelling tussen de bos- en houtsector en milieubeweging. Beter zou het zijn om samen te werken aan de verdere ontwikkeling van certificering van duurzaam bosbeheer. Het initiatief moet daarvoor van twee kanten komen. Wederzijdse erkenning kan daarbij een zeer bruikbaar instrument zijn voor de toenadering tussen milieubeweging en houtsector. Voor wederzijdse erkenning, zou de milieubeweging zich moeten beseffen dat de westerse situatie verschilt van die van de tropen en dat om die reden de eisen aan duurzaam bosbeheer voor een deel anders ingevuld kunnen worden, zonder daarmee de duurzaamheid van het bosbeheer in Europa in gevaar te brengen.

De pogingen van de bos- en houtsector om zelf een voor het westerse bossysteem bruikbaar en verantwoord boscertificaat op te zetten worden momenteel nog niet gesteund door de milieubeweging. In mijn optiek is de milieubeweging nu aan zet om de patstelling te doorbreken. Een eerste stap daartoe zou kunnen zijn in te gaan op de blijvende oproep van met name PEFC aan de milieubeweging om zitting te nemen in de verschillende raden om via de continue verbeteringsprocessen van elk boscertificaat te komen tot een voor iedereen acceptabel boscertificeringssysteem.

Uitgangspunt daarbij moet zijn dat erkenning bestaat voor het feit dat een duurzaam bosbeheer in Noord-West Europa andere randvoorwaarden kent dan dat in de tropen.

Ekko Aertsen